

Олександр
БОЙКО

Продюсер проекту
Данило ЯНЕВСЬКИЙ

Р 1573992

30 РОКІВ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

ДО 18 СЕРПНЯ 1991 Р.

Том 1

НЕВІДОМА ІСТОРІЯ ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

CF FOLIO

На початку 90-х років ХХ ст. сталася подія, що кардинально змінила хід світової історії — розпався Радянський Союз і на політичній карті світу з'явилася низка нових самостійних держав, однією з яких й була Україна. Які події передували цьому розпаду, яку роль зіграли «перебудова», «гласність» та «демократизація», якими були перші кроки національного відродження, як ставала на ноги народна опозиція комуністичній владі та яким був шлях утвердження державного суверенітету, що став каталізатором розвалу СРСР? Розповідь зупиняється напередодні серпневого путчу 1991 року...

Ця книга не тільки для істориків, політиків чи журналістів, вона адресована усім читачам, які бажають зрозуміти як і чому виникла на політичній карті світу Незалежна українська держава, дізнатися, що реально відбувалось за лаштунками динамічних та драматичних подій 1985—1991 років.

Зміст

IN MEMORIAM. Марта Коломиєць-Яневська (1959—2020)	3
Вступне слово	5
Передмова	8

РОЗДІЛ I.

«РЕВОЛЮЦІЯ ЗГОРИ»: ПОГЛИБЛЕННЯ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОЇ КРИЗИ ТА СПРОБИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ (КВІТЕНЬ 1985 — ЛІТО 1988 РОКІВ)

1. «Перебудова»: Що це було?	21
2. Прискорення: знову «наздогнати і перегнати»?	35
3. Чорнобильська катастрофа: детонатор розпаду	44
4. Гласність: спочатку було слово... ..	70
5. Демократизація: імітація пом'якшення режиму чи далекоглядна стратегія?	91

РОЗДІЛ II.

«РЕВОЛЮЦІЯ ЗНИЗУ»: НАЦІОНАЛЬНЕ ВІДРОДЖЕННЯ, ЗАРОДЖЕННЯ ТА СТАНОВЛЕННЯ НАРОДНОЇ ОПОЗИЦІЇ (ЛІТО 1988 — ЛЮТИЙ 1990 РОКІВ)

1. Неформали: від колекціонування марок до боротьби за владу.	101
2. Консолідація опозиції: фронт чи рух?	119
3. Вибори до Верховної Ради СРСР: проба сил політичної опозиції	145
4. Шахтарський страйк липня 1989 р. Зародження організованого незалежного робітничого руху	155
5. Релігійний ренесанс: маятник хитнувся в інший бік	163
6. Протистояння влади та опозиції (літо 1989 р. — лютий 1990 р.): «...на чорнобильських руїнах, на омонівських кийках мітингує Україна без вождів і без ЦеКа...»	175

РОЗДІЛ III.

УКРАЇНА НА ШЛЯХУ УТВЕРДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОГО СУВЕРНІТЕТУ: КАТАЛІЗАТОР РОЗВАЛУ СРСР (БЕРЕЗЕНЬ 1990 — СЕРПЕНЬ 1991 РОКІВ)

1. Вибори до Верховної та місцевих рад народних депутатів УРСР: новий розклад політичних сил	199
---	-----

2. Парламентська опозиція: фактор національного державотворення	216
3. «Іконоборчий» рух доби перебудови: війна символів — війна не символічна.....	243
4. Формування багатопартійної системи: одна добре, дві — краще... а три?.....	251
5. Криза в КПУ: анатомія падіння з п'єдесталу.....	280
6. Загострення політичної конфронтації у республіці: атака опозиції та контрнаступ консерваторів (вересень 1990 р. — грудень 1990 р. ..	297
7. Еволюція суспільних поглядів та процесів: від ідеї оновленого Союзу до проголошення незалежності України (січень — серпень 1991 р.)	321
Висновки	338
Витяги з інтерв'ю Данила Яневського для проєкту «ТАЄМНИЦІ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ»	345
ДОКУМЕНТИ	387